

Lista proiectelor organizate de reprezentanțele ICR din străinătate în luna septembrie 2017

Institutul Cultural Român de la Beijing

11-14 septembrie / Participarea la „The First Beijing International Language and Culture Expo“. Institutul Cultural Român de la Beijing, în parteneriat cu Institutul Confucius din cadrul Beijing Language and Culture University (BLCU), a organizat, la Centrul Internațional de Expoziții China, două spectacole de muzică și dans popular ale artiștilor Ansamblului Artistic Profesionist „Doina Gorjului“ din Târgu-Jiu: naistul Laviniu-Gabriel Păducel și dansatorii Rodica Pițigoi și Costel-Ionuț Albu, precum și o expoziție de obiecte tradiționale românești. „The First Beijing International Language and Culture Expo“, parte integrantă a evenimentului „China Beijing International Cultural and Creative Industry Expo“ (ICCIE), ediția a 12-a, este organizat cu scopul de a promova schimbul internațional de limbă și cultură și de a favoriza dezvoltarea industriei lingvistice. Expoziția românească a fost deschisă în perioada 11-14 septembrie 2017 și a cuprins doi cocoși din lut, opt ii și două bundițe tradiționale românești, elemente din dotarea Institutului Cultural Român de la Beijing și 12 piese ale Culturii Cucuteni, parte din expoziția „Cultura Cucuteni – Cultura Yangshao, întâmplare sau destin comun?“, proiect care s-a desfășurat în perioada 23 mai – 22 iunie 2017, la sediul Institutului.

11-13 septembrie / Participarea la expoziția „Colorful World – Beijing International Culture Exhibition“. Institutul Cultural Român de la Beijing a susținut participarea românească în cadrul expoziției „Colorful World – Beijing International Culture Exhibition“, care s-a desfășurat la China International Exhibition Center. Expoziția, organizată de publicația *Beijing This Month* și de Centrul de schimburi culturale străine din Beijing și sprijinită de Primăria Municipiului Beijing, a făcut parte dintr-un amplu proiect desfășurat de Ministerul Culturii din China și de Administrația de Stat pentru Presă și Primăria Municipiului Beijing – a 12-a ediție a „China Beijing International Cultural and Creative Industry Expo“ (ICCIE). În cadrul expoziției, la standul organizat de ICR Beijing, au fost expuse fotografiile din colecția oferită Institutului de Euro Foto Art din Oradea. Fotografiile prezintă diversitatea portului popular românesc și frumusețea peisajelor țării noastre, albume de artă și obiecte de ceramică. Naistul Laviniu-Gabriel Păducel și dansatorii Rodica Pițigoi și Costel-Ionuț Albu, membri ai Ansamblului „Doina Gorjului“, au prezentat în fiecare zi, cântece populare românești și dansurile populare *Suită din Gorj*, *Joc de brâu*, *Dans din Banat* și *Joc de Sălaj*.

27 septembrie – 23 noiembrie / Expoziția de fotografii și prelegerea „Pe urmele fotografiilor din Războiul cel Mare“. Expoziția, deschisă publicului la sala de expoziții a Institutului, cuprinde 30 de fotografii realizate de Bogdan Iorga. În cadrul vernisajului expoziției, dr. Adrian-Silvan Ionescu a susținut prelegerea „Pe urmele fotografiilor din Războiul cel Mare“ privind Primul Război Mondial, cu accent pe realizarea Marii Uniri, iar Bogdan Iorga a prezentat conceptul care a stat la baza demersului său artistic, prezentând, totodată, uniforme românești din acea epocă. De asemenea, a fost prezent un grup de patru personaje în uniforme militare: doi copii de trupă (Aron Iorga-Zincenco și Nicodim Iorga-Zincenco), un pușcaș (Marius-Iulian Mihăiță) și un jandarm (Ioan-Grigore Iordăchescu), din cadrul Asociației „6 Dorobanți“, care a asigurat o gardă de onoare în timpul festivității de deschidere și pentru alte câteva zile.

Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu“ de la Berlin

5-22 septembrie / Expoziția personală George Löwendal la Galeria Institutului. Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu“ de la Berlin, în colaborare cu Fundația Löwendal, a organizat expoziția „Kunst des Theaters, Theater der Kunst – pictură, grafică și proiecte scenografice – George Löwendal“, cu ocazia aniversării a 120 de ani de la nașterea artistului, prezentând un număr de 50 de lucrări, reprezentative pentru numeroasele genuri și stiluri care îi definesc opera, de la proiecte scenografice avangardiste la portrete expresioniste, de la peisaje impresioniste și postimpresioniste la pictura religioasă neobizantină și la grafica publicitară. S-a remarcat în mod deosebit pictura și grafica de șevalet, reprezentate de diversitatea tipologică a portretelor de țărani și a peisajelor din Bucovina.

13 septembrie / Colocviul „Exil și însingurare: Ovidiu – România – Identitate Europeană – Patria cuvântului“. Colocviul, organizat, în colaborare cu Ambasada României în Germania și cu biroul de avocatură „Legati“ din Köln a fost consacrat împlinirii a 2000 de ani de la moartea poetului. Acesta a avut loc în cadrul celei de a XVII-a ediții a prestigiosului Festival Internațional de literatură de la Berlin, desfășurându-se în spațiile de reprezentare ale Ambasadei României. În deschiderea evenimentului, scriitorul, poetul și publicistul Emil Hurezeanu, Ambasador al României în Germania, a vorbit despre „Metamorfozele“ lumii moderne, cu evocarea transformărilor României în Europa contemporană. A urmat o dezbatere cu participarea istoricilor literari Ulrich Schmitzer, Michael Wolffsohn, Ingeborg Fialová-Fürst și Rüdiger Görner. Ulterior, într-o discuție la masa rotundă, cu participarea istoricilor mai-sus menționați și a istoricilor literari Rolf Hosfeld, Peter Steinbach, Ingeborg Fialová-Fürst și Gyorgy Dalos, au fost puse în discuție noțiunile „Demos – Europa – Exil“. Moderator al întâlnirii a fost scriitorul și poetul german Matthias Buth, fost consilier în cadrul Cancelariei Federale, autor a numeroase eseuri și poezii dedicate României. În continuarea evenimentului, pianistul și violonistul Kolja

Lessing a prezentat creații ale unor compozitori din România și Germania, precum Franz Schreker, Berthold Goldschmidt, Sergiu Natra și Leon Klepper.

15-17 septembrie / Participarea Galeriei Bazis Contemporary din Cluj-Napoca la cea de-a XIV-a ediție a Târgului de artă Berliner Liste. Considerat cea mai mare manifestare în domeniu din capitala Germaniei, Berliner Liste este un târg internațional pentru arta contemporană, care are loc anual în luna septembrie, în paralel cu Berlin Art Week. Acesta este, după Art Forum Berlin, cel mai vechi și cel mai mare târg de artă al capitalei germane, prima ediție având loc în anul 2004. Galeria, proiectele și artiștii individuali au prezentat și în acest an un spectru larg de pictură, desen, grafică, sculptură, instalație, artă video și *performance*. Participarea românească la cea de a XIV-a ediție a Târgului de artă Berliner Liste a fost susținută prin Galeria Bazis Contemporary din Cluj-Napoca, care a prezentat o expoziție de pictură, desen și obiecte de artă realizate de artiștii Zsolt Berszan, Istvan Betuker, Sașa Bandi și Szabolcs Veres.

22-28 septembrie / BLACK HYPERBOX – lansare de carte și spectacole de tip *performance* prezentate de platforma PUNCH la Berlin la Târgul internațional de carte de artă „Friends with Books“ și la Galeria Institutului. Proiectul PUNCH București a prezentat cele mai relevante publicații conexe scenei artistice românești în cadrul Târgului internațional de carte de artă „Friends with Books“, una dintre cele mai ample manifestări de profil pe plan internațional, desfășurat la Hamburger Bahnhof din Berlin în perioada 22-24 septembrie 2017. În data de 28 septembrie, la Galeria ICR Berlin, a avut loc lansarea cărții *Black Hyperbox*, prilej cu care a fost susținut și un program de *performance*-uri de către artiștii Alina Popa – *Punctul de indiferență*, Florin Flueraș – *Unexperiences*, Adriana Enache (Gheorghe) – *Pradă* și Cătălina Gubandru – *Black Magic Hyper Boxing*, care au fost dezvoltate în cadrul proiectului BLACK HYPERBOX.

Institutul Cultural Român de la Bruxelles

15 septembrie 2017 – 14 ianuarie 2018 / Retrospectiva Geta Brătescu la Muzeul de Arte Frumoase (MSK) din Ghent, Belgia. În data de 15 septembrie a avut loc vernisajul expoziției „Geta Brătescu: An Atelier of One’s Own“ în prezența directorului muzeului, Catherine de Zegher, a managerului IVAN Gallery, Marian Ivan și a directorului Camden Arts Centre din Londra, Jenni Lomax. Evenimentul a reprezentat prima expoziție majoră a unui artist român găzduită de celebrul spațiu expozițional belgian și doar a patra mare frescă monografică a artistei în afara României. Expoziția a evidențiat creativitatea remarcabilă a artistei, care s-a manifestat timp de șase decenii în diverse medii, de la desen și colajul textil, la film, instalație și *performance*. Retrospectiva a reunit 52 de lucrări fundamentale care au oferit ocazia unică de a descoperi opera variată și încă necunoscută a Getei Brătescu și s-a articulat pe rolul longeviv al atelierului, ca spațiu de (auto)critică, performativ și contemplativ, un spațiu care încurajează

reflecția artistului asupra locului său în lume. Expoziției i-au fost alocate spații importante în sălile Galeriei de artă contemporană a MSK Ghent, lucrările fiind expuse în cele mai bune condiții muzeale. Pentru a anima și mai mult evenimentul, muzeul a organizat manifestări culturale în jurul expoziției: tururi și vizite ale expoziției, conferințe, ateliere și dezbateri.

29 septembrie – 6 octombrie / Participarea românească la Festivalul Internațional al Filmului Francofon (FIFF) de la Namur. Festivalul a prezentat trei lungmetraje și trei scurtmetraje românești și a invitat următoarele persoane din industria filmului românesc să participe la festival: Adrian Silișteanu (regizor, *Scris/Nescris*), Adrian Schiop (actor, *Soldații. O poveste din Ferentari*), Alexandru Dumitru (inginer de sunet, *Soldații. O poveste din Ferentari*), Alina Tarba (producătoare de film, *No Man's Land*), Alexandra-Alma Ungureanu-Stroe (costume și decor, *No Man's Land*), Alexandru Mircioi membru al juriului *Cantillon* (absolvent al UNATC și publicist cinema), Ioana Lazăr (jurnalist, *Nine O'Clock/Cultura*) și Irina-Margareta Nistor (jurnalist, *Adevarul.ro*/Radio Gold FM). Au fost proiectate șase filme românești în premieră în Belgia: lungmetrajele *Ana, mon amour*, r.: Călin-Peter Netzer în „Compétition officielle“, *Les soldats [Soldații. O poveste din Ferentari]*, r.: Ivana Mladenovic, în „Compétition première œuvre de fiction“ și *Țara moartă*, r.: Radu Jude, în secțiunea „Regard du Présent – Place au doc“, precum și scurtmetrajele: *Written/Unwritten [Scris/Nescris]*, r.: Adrian Silișteanu, în „Compétition internationale court métrages“, iar *No man's land*, r.: Marius Olteanu și *Ensemble*, r.: Andreea-Ema Stoian, în secțiunea „Regard du présent courts métrages“. Cea de-a XXXII-a ediție a Festivalului a adus cinematografului român două premii importante: *Soldații. O poveste din Ferentari*, r.: Ivana Mladenovic, distins cu „Prix découverte“ în secțiunea „Long Métrage“ și *Scris/Nescris*, r.: Adrian Silișteanu, distins cu „Bayard du Meilleur Court Metrage“ în secțiunea „Competition Internationale“. Regizorul Adrian Silișteanu și o parte a echipei filmului *Soldații. Poveste din Ferentari*, actorul Adrian Schiop și inginerul de sunet Alexandru Dumitru, au fost prezenți pe scenă la ceremonia de decernare a premiilor.

Institutul Cultural Român de la Budapesta

2 septembrie / Participarea scriitorului Cristian Teodorescu la Festivalul DUNAPEST. Festivalul s-a desfășurat sub patronajul Primăriei orașului Budapesta, în perioada 1-3 septembrie 2017. Scriitorul și publicistul Cristian Teodorescu a purtat un dialog cu Lajos Parti Nagy despre romanul *Medgidia, orașul de apoi* și despre interacțiunea istoriei fluviale a celor două țări (România și Ungaria). Moderatorul discuției a fost László Potozky. Evenimentul a avut loc în stația de vapor din Piața Jászai Mari. Romanul *Medgidia, orașul de apoi/Medgidia, a hajdani város*, Cristian Teodorescu, a apărut în limba maghiară în anul 2014, la Editura „Lector“, în traducerea Gabriellei Koszta.

18 septembrie / Participarea la Gala Internațională de Balet de la Pécs. Institutul Cultural Român de la Budapesta a susținut participarea artiștilor Cristina Dijmaru și Bogdan Cănilă, prim-balerini ai Operei Naționale București, la Gala Internațională de Balet de la Pécs, de la Centrul Kodály, organizată în cadrul celei de a XI-a ediții a Festivalului Internațional de Dans de la Pécs, din perioada 15-21 septembrie 2017. În cadrul Galei Internaționale de Balet, alături de cei doi prim-balerini ai Operei Naționale București au participat balerini din Estonia, Ungaria, Lituania, Austria și Germania. Au fost prezentate spectaculoase părți din piese de dans modern și din repertoriul clasic. La Gala Internațională de Balet de la Pécs a participat un public de peste 700 de persoane.

21-27 septembrie / Participarea românească la Festivalul L1danceFest2017 din Budapesta. Asociația L1 a organizat a XVI-a ediție a Festivalului L1danceFest, unul din evenimentele majore ale dansului contemporan din Ungaria. Institutul Cultural Român de la Budapesta a susținut participarea artiștilor Carmen Coțofană, Vlad Basalici și Arcadie Rusu la această ediție a festivalului. Vlad Basalici a prezentat *performance*-ul *Este ceea ce este /It is what it is* în Amfiteatrul Universității Central Europene. Carmen Coțofană a fost solista spectacolului care s-a jucat, în premieră, în cadrul programului *Showcase*. Spectacolul intitulat *statusM2017-18* este regizat de Ladjánszki Márta și a avut loc la Teatrul MU. Arcadie Rusu, director al Centrului Independent Coregrafic LINOTIP, a susținut un *workshop* de dans contemporan la Zéró Plus Dance Studio din Casa Jurányi. Programele din cadrul festivalului au avut loc în mai multe locații, printre care: Teatrul MU, Galeria MAMŰ, CEU, Bakelit MAC, Studioul de dans ZéróPlusz, Fundația Műhely, RS9+ Vallai Kert, Zéró Plus Dance Studio. Spectacolele au fost urmate de discuții cu publicul.

28-30 septembrie / Documentarul *Aliyah DaDa*, r.: Oana Giurgiu, în premieră în Ungaria. Filmul *Aliyah DaDa* a fost prezentat în cadrul conferinței internaționale „Contact Zones. Transnational Encounters, Dialogues and Self-Representation in Contemporary Eastern European Literature, Cinema and Visual Cultures“, conferință care a avut loc la Universitatea „Eötvös Loránd“ din Budapesta, în perioada 28-30 septembrie 2017. Aceasta a fost organizată de ELTE în cooperare cu Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și Institutul Cultural Român de la Budapesta. Au participat profesori din Ungaria, România, Statele Unite ale Americii, Slovacia, Polonia, Marea Britanie. De la Universitatea Babeș-Bolyai a participat un grup de opt persoane de la Centrul Ekphrasis pentru Cercetări Transdisciplinare, Arte Liberale și Tehnologii Creative. După proiecția filmului a avut loc o discuție între Oana Giurgiu (regizor), Doru Pop (profesor, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca) și Margitházi Beja (profesor, ELTE). La conferință și la proiecția filmului au participat peste 120 de persoane, între care critici de film, profesori, cercetători, studenți, academicieni, reprezentanți ai diplomației la Budapesta.

28 septembrie – 7 octombrie / Participarea la OFF – Biennale Budapest. Institutul Cultural Român de la Budapesta a susținut participarea artistului Manuel Pelmuș în cadrul OFF - Biennale Budapest. Manuel Pelmuș a lucrat cu un grup de treizeci de elevi, cu vârste cuprinse între 12-13 ani de la o școală din Budapesta, împreună cu care a construit o acțiune publică prezentată într-un parc din Budapesta în cadrul Bienalei. Lucrarea a abordat teme precum memoria, istoria recentă, monumentele publice și ritualul comemorării, propunând un spațiu de joacă, dar și de reflecție, împreună cu copiii. Proiectul artistului pentru OFF Biennale Budapest a constat într-o serie de readaptări/ reconstruiri bazate pe sculpturi și monumente publice din Budapesta.

Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău

4-5 septembrie / Ediția a VI-a a Congresului Internațional al Eminescologilor. Evenimentul de deschidere a celei de a șasea ediții a Congresului Eminescologilor a avut loc în prezența Primului-ministru Pavel Filip, Ministrului Educației, Culturii și Cercetării Monica Babuc, Președintelui Academiei de Științe a Moldovei Gheorghe Duca, academicienilor Mihai Cimpoi, Eugen Simion, Ioan-Aurel Pop, Victor Crăciun, membrilor Academiei, cercetătorilor și oamenilor de cultură. La lucrările Congresului au participat eminescologi din Republica Moldova, România, Italia, Austria, Bulgaria, Turcia, Ucraina, China și Chile. În cadrul evenimentului au fost lansate mai multe dicționare și volume dedicate operei eminesciene, inclusiv *Dicționarul general al literaturii române* de Eugen Simion, *Dicționarul enciclopedic Mihai Eminescu* de Mihai Cimpoi și *Volumul omagial Mihai Cimpoi – 75*. Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău în parteneriat cu Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Centrul Academic Internațional „Eminescu“, Asociația Națională a Oamenilor de Creație din Moldova, Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, Primăria municipiului Chișinău, Primăria comunei Dumbrăveni, România.

6-8 septembrie / Congresul Internațional de Fenomenologie Muzicală „In memoriam Sergiu Celibidache“ – în cadrul Programului Centenar. Cele două zile de congres au fost constituite din părți distincte, dar complementare: conferințe și concerte. În prima zi a Congresului, au fost abordate originile filosofice ale fenomenologiei muzicale de către doi iluștri discipoli ai lui Sergiu Celibidache: Petru Sbircea (România) și Octavio Calleya (Spania). Seara, sala mare a Filarmonicii Naționale „Serghei Luchievici“ a găzduit primul concert al evenimentului – o selecție de lucrări interpretate de Orchestra de Cameră a Filarmonicii Naționale, dirijori: Maria Carillo Sedano (Spania) și Raffaele Cancelliere (Italia). În a doua zi a Congresului au fost prezentate două lucrări referitoare la funcțiile practice ale fenomenologiei muzicale și la interpretările muzicienilor contemporani semnate de Abdiel Almodovar (SUA) și Valeria Barbas

(Republica Moldova). Concertul din seara de 8 septembrie, cu titlul sugestiv: „Călătoria muzicală în infinit...“, a fost susținut de Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale sub baghetele celor patru maeștri prezenți la eveniment: Petru Sbircea (România), Octavio Calleya (Spania), Maria Carillo Sedano (Spania) și Raffaele Cancelliere (Italia). La conferințe și concerte au asistat peste 400 de spectatori.

14 septembrie – 5 noiembrie / Expoziția „Ștefan Luchian – între tradiție și modernitate“ la Muzeul Național de Artă al Moldovei – proiect în cadrul Programului Centenar. Evenimentul unic în peisajul cultural al Republicii Moldova, a fost organizat prin eforturile comune ale Muzeului Național de Artă al României, Muzeul Național de Artă al Moldovei și Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău. La vernisaj au luat cuvântul: Tudor Zbârnea, directorul Muzeului Național de Artă al Moldovei; Gheorghe Postică, vice-ministrul Cercetării, culturii și educației din Republica Moldova; E.S. Daniel Ioniță, Ambasadorul României în Republica Moldova; acad. Valeriu Matei, coordonatorul ICR Chișinău; Liviu Constantinescu, directorul general interimar al Muzeului Național de Artă al României; Liliana Chiriac, șef secție Muzeul Colecțiilor de Artă. La vernisaj au participat peste 300 de persoane.

20-25 septembrie / Participarea muzicologului Virgil Mihaiu la cea de a XVI-a ediție a Ethno Jazz Festival. Festivalul a avut loc în patru orașe (Chișinău, Cahul, Soroca și Tiraspol), reunind nouă formații din 14 țări ale lumii, trei zile de concerte în Chișinău, susținute de muzicieni consacrați. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău a sprijinit participarea criticului de jazz Virgil Mihaiu în calitate de moderator și prezentator al Festivalului Internațional Ethno Jazz. De asemenea, acesta a susținut prelegerea „Lecție de istorie și estetică a jazzului“ la Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu“ din Cahul și la Colegiul de Arte din Soroca. Cele mai importante concerte din cadrul Festivalului au fost organizate la Chișinău. Acestea au avut loc în data de 22, 23 și 24 septembrie în sala mare a Filarmonicii Naționale „Serghei Luchievici“ și au adus pe scenă nume celebre ale jazz-ului mondial: Antonio Silva Quartet (Portugalia); World Kora Trio (SUA, Mali, Franța); Omar Sosa; Joo Kraus duo (Cuba, Germania); etc. Atât concerte de la Chișinău, cât și cele de la Soroca și Cahul s-au desfășurat cu sala plină, Festivalul fiind urmărit de peste 3 000 de spectatori.

20 septembrie – 20 octombrie / Festivalul Internațional de Muzică „George Enescu“ la Chișinău – în cadrul Programului Centenar. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău, în colaborare cu Filarmonica Națională „Serghei Luchievici“ și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova, au organizat, pentru prima dată în Republica Moldova, un concert simfonic în cadrul Festivalului Internațional de Muzică „George Enescu“. Concertul a fost susținut de Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale „Serghei Luchievici“ condusă de Mihail Agafița și violonista Rusanda Panfili. Concertul a beneficiat de o amplă

prezentare a vieții și activității lui George Enescu susținută de Daniela Vlad, ziaristă și autor de emisiuni muzicale de la Radio România Cultural Iași.

20 septembrie – 20 octombrie / Expoziția „George Enescu – personalitate a culturii românești și universale“ – în cadrul Programului Centenar. În deschiderea evenimentului organizat la Galeria La Rond, acad. Valeriu Matei a evidențiat faptul că această expoziție se înscrie în programul prezentării momentelor semnificative din istoria și cultura statului român. De asemenea, expoziția și personalitatea marelui muzician român au fost prezentate publicului, format din oameni de cultură, ziariști și studenți, de către Pavel Gămurari, președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Republica Moldova, Marian Stârcea, directorul artistic al Filarmonicii Naționale „Serghei Luchievici“ din Chișinău și Daniela Vlad, muzicolog, jurnalist cultural în cadrul Radio România Cultural Iași. Vorbitorii s-au referit la imaginile și documentele care ilustrează, pas cu pas, viața și activitatea lui George Enescu.

20-29 septembrie / Ediția a III-a a Reuniunii Teatrelor Naționale de la Chișinău. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău a sprijinit, pentru al treilea an consecutiv, organizarea Reuniunii Teatrelor Naționale. La fel ca și în anii trecuți, în cadrul reuniunii au avut loc mai multe evenimente adiacente: audiții cu public ale unor spectacole radiofonice (Teatrul Național Radiofonic din București); dezbateri și discuții pe marginea spectacolelor vizionate; conferințe; lansări de carte; etc. Proiectul a fost organizat de Teatrul Național „Mihai Eminescu“ din Chișinău, în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Ministerul Culturii și Identității Naționale al României, cu sprijinul Institutului Cultural Român, Primăria Municipiului Chișinău, etc. În perioada 20-29 septembrie, publicul din Republica Moldova a avut posibilitatea să vizioneze mai multe spectacole realizate de teatrele naționale din România și Republica Moldova: Teatrul Național „Ion Luca Caragiale“ din București; Teatrul Național „Radu Stanca“ din Sibiu; Teatrul Național din Târgu-Mureș; Teatrul Național „Marin Sorescu“ din Craiova; Teatrul Național „Vasile Alecsandri“ din Iași; Teatrul Național „Mihai Eminescu“ din Chișinău (gazda evenimentului); Teatrul Național „Vasile Alecsandri“ din Bălți; Teatrul Național „Bogdan Petriceicu Hașdeu“ din Cahul; Teatrul Național „Satiricus – Ion Luca Caragiale“ din Chișinău; Teatrul Național „Eugene Ionesco“ din Chișinău. În data de 22 septembrie au avut loc discuții susținute de tinerii actori, pe marginea spectacolului *(D)efectul Placebo*, la care au participat atât critici de teatru, dramaturgi, jurnaliști, cât și studenți ai facultăților de profil din Chișinău, iar spectacolul s-a jucat în Sala Mare a Teatrului Național „Mihai Eminescu“ din Chișinău. În data de 23 septembrie a avut loc o prezentare, urmată de discuții susținute de către directorul Teatrului Național „Radu Stanca“ din Sibiu, Constantin Chiriac, împreună cu echipa tinerilor actori, pe tema spectacolului *Familii*, pus în scenă de Eugen Jebeleanu. În data de 24 septembrie au avut loc dezbateri între directorul Teatrului Național „Radu Stanca“ din Sibiu, Constantin Chiriac, actrița Ofelia Popii, pe marginea

spectacolului *Oidip* (scenariu original și regie: Silviu Purcărete) și publicul spectacol format din critici de teatru, dramaturgi, jurnaliști, studenți ai facultăților de profil. Ca și în anii trecuți, evenimentul s-a bucurat de un public numeros, de peste 6 000 de spectatori în toate zilele Reuniunii.

21-24 septembrie / Festivalul „Două state, o literatură“ – proiect în cadrul Programului Centenar. Ajuns la cea de a III-a ediție, acest Festival, organizat în colaborare cu Uniunea Scriitorilor din România și Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova, a reunit pe unii dintre cei mai importanți scriitori români contemporani din țară și din Republica Moldova. Genericul „Două state, o literatură“, sub care s-a desfășurat Festivalul, a încercat să sublinieze unitatea literaturii române. Evenimentele au debutat în ziua de 22 septembrie cu prelegerile și lecturile publice pe care scriitorii invitați la Festival le-au prezentat unui public variat, constituit din profesori, studenți, elevi și bibliotecari, la Universitatea de Stat, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă“, Biblioteca „Onisifor Ghibu“ și Liceul Teoretic „Spiru Haret“ din Chișinău. La sediul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, a avut loc colocviul „Spiritul critic în literatura de azi“. În data de 23 septembrie, participanții la Festival s-au deplasat la Cetatea Soroca, unde au fost întâmpinați de Victor Său, primarul orașului și de alte oficialități locale. În incinta cetății, a avut loc concursul „Cea mai frumoasă poezie“. În același spațiu, s-a desfășurat și ceremonia de decernare a premiilor Filialei Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România pentru anul 2016.

Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir“ de la Istanbul

12-24 septembrie / Expoziția „Expo Ovidius Intermedia – Exil din Exil“ la sediul Institutului. Proiectul a fost susținut de către Asociația Glycon, Institutul de Știință, Cultură și Spiritualitate a Universității „Ovidius“ din Constanța, precum și de Primăria Sulmona. Expoziția de tip omagial, realizată pentru a comemora două milenii de la moartea lui Publius Ovidiu Naso, cuprinde 60 de lucrări. Dintre artiștii care au realizat expoziția, au fost prezenți la vernisaj Daniela Țurcanu și Gheorghe Caruțiu, cărora li s-a alăturat jurnalistul cultural Mihai Hurezeanu.

16 septembrie / Dubla lansare de carte: primul volum de poezie scris în limba turcă de un autor român contemporan – *Turna Yeri (Locul berzei)* de Nevzat Yusuf Sarıgöl publicat în limba turcă de editura USAR în iunie 2017 și primul volum de poezie românească tradusă în limba turcă – *Dalgaların Hüznü (Tristeți pontice)* de Marian Ilie, editura USAR. La eveniment au participat reprezentantul editurii turce USAR, Hasan Örnek, poeți și scriitori români (Marian Ilie, Emil Lungeanu, Aureliu Goci) și poeți și filologi turci (Osman Bozkurt, Afşar Timucin, Ayten Mutlu, Ahmet Özer Oya Aksu și Ali Mustafa). Lansarea acestor volume direct în limba turcă a reprezentat un foarte bun prilej pentru promovarea autorilor români care scriu atât în limba română, cât

și în limba turcă, dar și pentru a promova o imagine pozitivă a relațiilor culturale dintre cele două țări și a importanței acordate de către ambele state în dezvoltarea acestei cooperări.

16 septembrie – 12 noiembrie / Participarea românească la cea de-a XV-a ediție a Bienalei de Artă de la Istanbul. Evenimentul organizat de Fundația pentru Cultură și Arte Istanbul (IKSV) a fost curatoriât de doi renumiți artiști: Michael Elmgreen și Ingar Dragset. Conceptul de anul acesta al Bienalei a fost construit în jurul noțiunilor de casă, acasă, apartenență, vecinătate și „bună vecinătate“. Expozițiile au avut loc în cele mai importante muzee și galerii din Istanbul, printre care: Muzeul Pera, Istanbul Modern, Galata Greek Primary School, Ark Kultur, Asmalimescit Gallery, Kucuk Mustafa Pasha Hammam. La ediția de anul acesta a Bienalei au fost expuse două lucrări semnate de artista româncă Andra Ursuța. Proiectul se înscrie în strategia Institutului Cultural Român de la Istanbul de prezentare în Republica Turcia a artei contemporane românești, a unor artiști români de succes în context internațional. În egală măsură, Bienala de Artă de la Istanbul reprezintă evenimentul artistic cel mai important din Republica Turcia, care se desfășoară în renumite muzee și galerii din Istanbul.

21 septembrie – 1 octombrie / Proiecția filmului românesc *Un etaj mai jos*, r.: Radu Muntean, în cadrul Festivalului Internațional de Film İYİBİR KOMŞU MAHALLESİNİ SAHİPLENEN BİRİSİ MİDİR? / IS A GOOD NEIGHBOUR SOMEONE WHO OWNS UP TO THEIR NEIGHBOURHOOD? / ESTE UN VECIN ADEVĂRAT CEL CĂRUIA ÎI PASĂ DE CARTIERUL LUI? (2017). Festivalul a făcut parte din seria de evenimente conexe ediției a XV-a a Bienalei de la Istanbul și a fost organizat de Muzeul de Artă Modernă din Istanbul. Participarea românească în cadrul festivalului a contribuit la prezentarea și promovarea valorilor cinematografice românești. Pentru această primă ediție a Festivalului Internațional de Film au fost proiectate douăzeci de filme.

24-27 septembrie / Organizarea simpozionului științific cu titlul „Figuri proeminente ale culturii române (I)– Nicolae Iorga (1871 – 1940)“. Evenimentul care s-a bucurat de o participare academică de excepție a fost organizat la inițiativa Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir“ de la Istanbul în parteneriat cu Universitatea Galatasaray Istanbul și cu Ambasada României în Republica Turcia. De altfel, E.S. Gabriel Șopandă, Ambasadorul României la Ankara, a participat la acest simpozion. Au mai participat profesorii universitari: dr. Emanuel Plopeanu, dr. Corina Apostoleanu, dr. Anca Angela Dobre, Dr. İlber Ortaylı, dr. Enis Tulca, dr. Kemal Karpat. Sesiunile simpozionului au fost moderate de către dr. Enis Tulça, în calitate de gazdă a evenimentului. Programul de simpozioane științifice, reunite sub genericul „Figuri proeminente ale culturii române“, se înscrie în avanpremierea programului Centenar. Totodată, el reprezintă și o modalitate de promovare a unei personalități remarcabile pentru istoria și cultura națională, dar și pentru cultura universală.

Institutul Cultural Român de la Lisabona

5 septembrie / Celebrarea Zilei Limbii Române. Evenimentul a oferit publicului portughez ocazia de a cunoaște mai bine România, dintr-o perspectivă complexă, pluridisciplinară. Participanții au asistat la cursuri cu tematici legate de istoria și geografia României, evocări ale unor importante personalități românești, evidențierea unor asemănări și deosebiri între limbile română și portugheză, lecții demonstrative de artă culinară cu degustare și informații turistice despre România, susținute de profesorii Simion-Doru Cristea și Rodica-Adriana Covaci, sub titluri incitante: *Regele Carol al II-lea, născut în România, mort în Portugalia*; *La pas prin Romania*; *Folosirea și regimul prepozițiilor în limba română*; *De la romanță la fado*; *Gusturi și gustări românești*. De asemenea, cei doi profesori, împreună cu publicul prezent, au citit poezii românești traduse în limba portugheză. La eveniment a fost prezent și Daniel Perdigão, lectorul de limba portugheză de la Facultatea de Litere a Universității din București, care a enunțat câteva dintre principalele coordonate de evoluție ale istoriei României.

6 septembrie – 2 octombrie / Expoziția de bijuterie contemporană a Assamblage. Assamblage – Asociația Națională a Autorilor și Designerilor de Bijuterie Contemporană – a prezentat două instalații interactive de bijuterie contemporană, *Found.Lost.Found* și *O călătorie prin istoria și viitorul bijuteriei*, curatoriate de designerul David Sandu. Cele 120 de piese prezentate au fost realizate de designerii români Andreia-Gabriela Popescu, Ioana Ardelean, Otilia Mihalcea-Oval, Cleopatra Coșuleț, Diana Toboșaru, Elena Crișan, Gabriela Secărea, Lucienne Buga, Luiza Teodoresu, Mădălina Stoica, Mihaela Dumitrașcu și Roxana Hodorog. Proiectul a fost inclus în seria dedicată celebrării a 100 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între România și Portugalia. La vernisajul care a avut loc în data de 6 septembrie au participat Cristina Filipe, curator și co-fondator al Asociației Portugheze de Bijuterie Contemporană, Valentina Buzamurga și Ioana Andrei, membre fondatoare Assamblage, Gabriela Secărea, artist și Diana Toboșaru, artist, dar și E.S. Ambasadorul Republicii Moldova la Lisabona, Dumitru Socolan, Vicepreședintele Comisiei românilor de pretutindeni din Senatul României, Viorel Badea și Președintele Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, Camera Deputaților, Constantin Codreanu. La vernisaj au participat aproximativ 80 de persoane, printre care António Monteiro, președintele Consiliului administrativ al Fundației Millennium bcp, personalități ale vieții culturale din Lisabona, traducători, oameni de cultură aparținând diasporei românești, universitari și studenți ai Școlii Superioare de Arte și Design din Lisabona. Având în vedere succesul acestui proiect, în data de 2 octombrie, începând cu ora 19.00, a avut loc la Galeria ICR Lisabona, finisajul expoziției. Reprezentanții Assamblage, Valentina Buzamurga și Ioana Andrei au realizat o vizită ghidată a expoziției.

8 septembrie / Evenimentul „Poesia pelo Mundo“/ „Poezia prin Lume“. Institutul Cervantes din Lisabona împreună cu alți membri ai clusterului EUNIC Portugalia au organizat evenimentul „Poesia pelo Mundo“/ „Poezia prin Lume“. Acesta s-a desfășurat sub forma unui maraton de recitaluri poetice, susținute de reprezentanți ai Institutului Cervantes, Institutului Cultural Român de la Lisabona, Institutului Goethe, Ambasadei Republicii Polone, Ambasadei Republicii Cehe, Ambasadei Uruguay-ului, Ambasadei Republicii Dominicane, Consulatului General al Venezuelei, Asociației Cubanezilor rezidenți în Portugalia, Asociației Scriitorilor Mozambicani din Diaspora, Lectoratului de Limbă Slovenă din cadrul Facultății de Litere – Universitatea din Lisabona. Institutul Cultural Român de la Lisabona a prezentat în limba română și în traducere portugheză poeme de Lucian Blaga (trad. Micaela Ghițescu) și de Dinu Flămând (trad. Corneliu Popa), al cărui volum *Umbre și faleze* a apărut în traducere în 2017 la editura Guerra e Paz din Lisabona.

22 septembrie / Lectura publică dramatizată a piesei *Oameni obișnuiți* de Gianina Cărbunariu. În cadrul proiectului „Depois de Babel“, Institutul Cultural Român de la Lisabona a sprijinit lectura publică a traducerii în portugheză a piesei *Oameni obișnuiți*, în interpretarea a șapte actori și studenți de la Facultatea de Teatru a Școlii Superioare de Teatru și Cinema din Lisabona. Evenimentul a avut loc la Teatrul Taborda, în cadrul „Întâlnirii Anuale a rețelei EURODRAM (Rețeaua Europeană de Traducere Teatrală)“. Ciclul de traduceri „Depois de Babel“, dedicat textelor dramatice europene contemporane, s-a desfășurat între 21 și 24 septembrie la Teatrul Taborda și a inclus lecturi publice, conversații, prezentarea spectacolului *Ela Diz* și găzduirea „Întâlnirii Anuale a rețelei EURODRAM“. Evenimentul a fost organizat de Teatrul da Garagem, în colaborare cu EURODRAM, Facultatea de Litere a Universității din Lisabona, Institutul Cultural Român de la Lisabona și CIAL - Centrul de Limbi și Teatrul Național São João din Porto.

Institutul Cultural Român de la Londra

13 septembrie / Proiecția filmului *Hotel Dallas*, r.: Livia Ungur și Sherng-Lee Huang, la „Cinemateca Românească“. Institutul Cultural Român din Londra a prezentat, în cadrul „Cinematecii Românești“, filmul *Hotel Dallas*. Pelicula, o coproducție România – SUA, a avut premiera la Festivalul de Film de la Berlin în 2016. La Londra, filmul a fost proiectat în premieră britanică, bucurându-se de un public numeros, de aproximativ 100 de persoane. În ultima perioadă, „Cinemateca“ și-a propus să fie o platformă de expunere și distribuție pentru filmele românești valoroase care nu pot intra în circuitul comercial și festivalier britanic, evenimentele de la Institut devenind astfel singura posibilitate prin care aceste producții să fie văzute în Marea Britanie.

13-25 septembrie / Deplasarea lui Richard Whitehouse, critic muzical britanic, la ediția din 2017 a Festivalului Internațional „George Enescu” din București. Institutul Cultural Român de la Londra a susținut, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România, deplasarea criticului muzical Richard Whitehouse la București, pentru a participa la Festivalul Internațional „George Enescu” din București. Criticul muzical a redactat cronici, pe parcursul celor 12 zile de festival, pentru publicațiile *Classical Source* și *The Independent*. De asemenea, la invitația criticului Mihai Cosma și a Muzeului Național „George Enescu” din București, Richard Whitehouse a luat parte, în calitate de vorbitor, la o conferință dedicată compozitorilor George Enescu și Pascal Bentoiu, o reeditare a conversației care a avut loc, cu mare succes, la sediul Institutului Cultural Român de la Londra, în data de 7 aprilie 2017, în cadrul proiectului „Luna Bentoiu la Londra”.

16-17 septembrie / Participarea Institutului Cultural Român de la Londra la programul Open House / Porți deschise. Sediul Institutului a fost inclus, pentru cea de a șaptea oară consecutiv, în cadrul popularului program Open House, unul dintre cele mai mari evenimente arhitecturale desfășurate anual în capitala britanică. Somptuoasa clădire fost vizitată de un public de aproximativ 1 200 de persoane, care a putut să admire decorul elegant al sălilor spațioase și bogat ornamentate, împodobite cu piese vechi de mobilier și picturi semnate de mari artiști români, dar și să descopere secretele palatului prin intermediul expoziției „Sub auspiciile absenților. O istorie arhitecturală și biografică a clădirii din Belgrave Square nr. 1”, realizată de către Institutul Cultural Român de la Londra în anul 2014, cu ocazia aceluiași eveniment. Tot cu această ocazie, numeroșii vizitatori au putut viziona, în Galeria „Brâncuși” de la parter, o expoziție de costume populare românești de patrimoniu din colecția Cristinei Chiriac, fondatoarea brandului Flori de IE. Cele zece costume, o incursiune vizuală în diversitatea și specificul regiunilor istorice ale României, au fost prezentate, în oglindă, alături de câteva fotografii portretizând-o pe actrița Laura Cosoi în port popular, realizate de Alexandru Emanuel Zainea. La Londra au fost prezenți Cristina Chiriac, Alexandru Emanuel Zainea, actorul Kamil Lemieszewski și regizorul Doru Cadar (aka. Chriss Casper), realizatorul filmului de prezentare a proiectului „RomânIA Centenară”, din care face parte această expoziție, care au oferit publicului scurte prezentări ale expoziției și detalii referitoare la exponatele „centenare”. E.S. Dan Mihalache, Ambasadorul României la Londra, a fost prezent la inaugurarea expoziției.

18-26 septembrie / Prezentarea proiectului A.R.T.E.C. al Fundației Transilvania Trust la Londra. În Galeria „Brâncuși” de la sediul Institutului Cultural Român de la Londra a avut loc expoziția de panouri documentare A.R.T.E.C., dedicată Castelului Bánffy de la Bonțida, județul Cluj. Realizată în cadrul proiectului A.R.T.E.C., inițiat și implementat de Fundația Transilvania Trust și cofinanțat de Uniunea Europeană prin programul Europa Creativă, expoziția a făcut cunoscute, printr-un colaj de fotografii și text, activitățile de restaurare și de animare culturală

derulate de Fundație în acest sit istoric. Evenimentul a fost integrat unei serii prin care Institutul Cultural Român de la Londra intenționează să pună în evidență cele mai importante eforturi de conservare a patrimoniului arhitectural românesc, care a debutat în luna iunie, o dată cu participarea la London Festival of Architecture, când au fost prezentate mai multe inițiative similare. Vernisajul a avut loc în prezența președintei Fundației Transilvania Trust, Csilla Hegedüs și a arheologului Zsolt Csók, care au expus celor prezenți proiectele derulate de Fundație la castel în ultima perioadă, printre care inaugurarea Centrului de Arte și Meserii în urmă cu un an. Publicul a fost format din aproximativ 100 de persoane, public general dar și de specialitate, care a urmărit cu foarte mare interes cele două intervenții.

17, 21 și 22 septembrie / Prezența scriitoarei Herta Müller la Londra. În data de 17 septembrie, la British Library din Londra, a avut loc o întâlnire cu scriitoarea Herta Müller, laureata Premiului Nobel pentru Literatură în anul 2009. Organizat de Universitatea din Swansea, în parteneriat cu Institutul Cultural Român, Institutul Goethe și Ambasada Germaniei la Londra, evenimentul a reprezentat o premieră absolută, aceasta fiind prima apariție publică a mării scriitoare în capitala britanică. Cu acest prilej, celebrei autoare i s-a alăturat traducătorul Philip Boehm, cunoscut deopotrivă și ca dramaturg și regizor teatral, pentru o discuție despre memorie, limbaj și provocările istoriei, însoțită de lectura unor fragmente din romanul *The Hunger Angel* (*Îngerul foamei*). Evenimentul s-a bucurat de o audiență entuziastă de aproximativ 300 de persoane. La eveniment a fost prezent și Ambasadorul României la Londra, E.S. Dan Mihalache. La finalul serii cei prezenți au participat la o sesiune de autografe cu autoarea. În completarea evenimentului de la British Library, Universitatea din Swansea a organizat, în zilele de 21 și 22 septembrie, conferința internațională „Herta Müller and the Currents of European History“, dedicată receptării operei autoarei în întreaga lume. Desfășurată la Institutul de Cercetare a Limbilor Moderne din cadrul University of London, conferința a reunit câțiva dintre cei mai de relevanți universitari, cercetători și traducători, printre care se numără Roxana Nubert și Anca Păunescu de la Universitatea de Vest din Timișoara, Ana-Maria Dascălu-Romițan de la Universitatea Politehnică din Timișoara, Dana Bizuleanu și Marius Conkan de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și Alexa Stoicescu de la Universitatea din București. La lucrările conferinței a luat parte și Ioana Drăgan, director general al Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate, aflată într-o vizită oficială la Londra.

19 septembrie / Laureții Concursului „Mihail Jora“ în recital la St. Martin-in-the-Fields. Institutul Cultural Român de la Londra a organizat, în parteneriat cu St. Martin-in-the-Fields, un concert susținut de violoncelistul Cornelius Zirbo, acompaniat la pian de Miriam Drașovean, dar și de pianistul Dimitri Malignan, laureați ai importantului Concurs național „Mihail Jora“, ediția 2016, cel mai vechi și mai important concurs național de muzică clasică din România, ajuns în 2017 la cea de a XXVII-a ediție. Tinerii români au impresionat publicul de peste 350 de

persoane cu un program de mare diversitate, care a cuprins piese de Robert Schumann (*Sonata pentru pian* op. 11 în fa# minor, *Adagio și Allegro* pentru violoncel și pian), Paul Hindemith (*Sonata pentru violoncel solo* op. 25), Dinu Lipatti (*Preludiu și două Nocturne*) și Astor Piazzolla (*Le grand tango*). La concert au fost prezente și Ioana Drăgan, director general al Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Simona Chițan, expert în cadrul Direcției Comunicare și IT a Institutului Cultural Român, aflate la Londra într-o vizită oficială.

19-24 septembrie / Prezența românească la Festivalul Internațional de Film Encounters de la Bristol. Institutul Cultural Român de la Londra a sprijinit proiecțiile românești de la Cinematograful Watershed, din cadrul Festivalului Encounters din Bristol, cel mai mare și important festival de scurtmetraj și animație britanic. La această ediție au fost prezentate *Scris/Nescris*, r.: Adrian Silișteanu și, în prezența realizatorului, *Cel mai bun client*, animația lui Serghei Chiviriga. La proiecția din 20 septembrie au participat Ioana Drăgan, director general al Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Răzvan Constantinescu, consulul general onorific al României la Bristol. Delegația română s-a întâlnit și cu Rich Warren, directorul Festivalului, cu care a discutat oportunități de colaborare la edițiile viitoare.

21 septembrie / Concertul „Vladimir Jurowski: o capodoperă dezvăluită”. Sub acest titlu a avut loc, în sala de concerte camerale a Institutului, o seară de muzică și dialog, avându-l ca protagonist pe celebrul dirijor al London Philharmonic Orchestra și director artistic al Festivalului Internațional „George Enescu” de la București, probabil cea mai implicată personalitate muzicală internațională în promovarea și recuperarea, la cel mai înalt nivel, a muzicii simfonice și vocale enesciene. Evenimentul a constat într-o conversație între Maestrul Vladimir Jurowski și Dorian Branea, directorul Institutului Cultural Român de la Londra despre *Oedip* și experiența pregătirii acestei formidabile premiere, despre provocările muzicii enesciene în general, precum și despre concepția influentului șef de orchestră privind programul Festivalului „George Enescu”. Discuția a fost urmată de un mini-concert cu liedurile marelui compozitor (*Le Desert, Le Galop, Soupir, Silence*), susținut de soprana Gabriela Iștoc, acompaniată la pian de Vladimir Jurowski. Seara a fost deschisă de E.S. Dan Mihalache, Ambasadorul României în Regatul Unit, care a dat cuvântul președintelui Institutului Cultural Român, Liliana Țuroiu, pentru o alocuțiune introductivă. Între cei peste 180 de spectatori, s-au numărat membri ai corpului diplomatic, reprezentanți de seamă ai diasporei românești din Londra și importanți finanțatori ai London Philharmonic Orchestra. Seara s-a încheiat cu o recepție oferită de Institutul Cultural Român de la Londra și de Ambasada României la Londra. Alături de Liliana Țuroiu, președintele Institutului Cultural Român, la eveniment a mai participat o delegație a Institutului Cultural Român, din care au făcut parte Ana Ivan, secretar general al Institutului Cultural Român, Ioana Drăgan, director general al Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate, Mărgărita Geică,

director al Direcției de Programe Interne și Simona Chițan, expert în cadrul Direcției de Comunicare și IT.

23 septembrie / Opera *Oedip* prezentată în versiune de concert la Southbank Centre, Royal Festival Hall, în interpretarea London Philharmonic Orchestra. London Philharmonic Orchestra, instituție de renume mondială, și-a deschis stagiunea 2017-2018 cu *Oedip*, în versiunea de concert propusă de Vladimir Jurowski. Din distribuție au făcut parte și nume importante ale canto-ului românesc – Ruxandra Donose, Gabriela Iștoc, Marius Vlad Budoiu – precum și două renumite ansambluri românești – Corul Filarmonicii „George Enescu” și Corul de Copii Radio. Rolul titular a aparținut baritonului francez Paul Gay. În preambulul concertului, în generosul foaier al Royal Festival Hall, a avut loc o discuție despre creația enesciană, cu accent pe *Oedip*, între dirijorul Vladimir Jurowski și profesorul și muzicologul Erik Levi, discuție moderată de pianista Alexandra Dăriescu. Tot înainte de concert, a avut loc o recepție oferită de London Philharmonic Orchestra, la care au participat personalități muzicale și ale managementului artistic, cronicari muzicali, finanțatori și donori, membri ai corpului diplomatic. Președintele Institutului Cultural Român, Liliana Țuroiu a fost invitată să se adreseze celor prezenți, apoi au mai rostit scurte alocuțiuni Timothy Walker, Stewart McIlwham, președintele LPO, Laurie Watt, membru de onoare al LPO, Oana Marinescu, directorul de comunicare al Festivalului „Enescu” din București și Dorian Branea, directorul Institutului Cultural Român de la Londra. Concertul de la Royal Festival Hall a fost urmărit de peste 2 000 de spectatori.

28 septembrie – 16 octombrie / Salonul anual al artiștilor români din Marea Britanie, ediția a III-a. Institutul Cultural Român de la Londra a organizat, în Galeria Brâncuși de la sediu, cea de a treia ediție a „Salonului anual al artiștilor români din Marea Britanie”, expoziție de grup semnată de artiști care trăiesc și creează în Marea Britanie. În acest an au participat artiștii: Alexandra Larion (pictură), Calina Lefter (pictură), Ana Maria Morar (sculptură), Doina Moss (pictură) și Adeline Timiș (pictură). Proiectul, dedicat promovării creației artiștilor români din Marea Britanie, a oferit publicului britanic șansa de a se familiariza cu practicile artistice ale artiștilor români stabiliți în Marea Britanie, intrând astfel în contact cu o selecție de lucrări realizate în diferite formule plastice. La vernisaj au fost prezente peste 100 de persoane.

Institutul Cultural Român de la Madrid

22-30 septembrie / Două filme românești în competiția oficială la Festivalul de Film de la San Sebastian. Institutul Cultural Român de la Madrid a susținut participarea filmelor *Soldații*. *Poveste din Ferentari*, r.: Ivana Mladenovic și *Pororoca*, r.: Constantin Popescu, în Secțiunea Oficială a Festivalului Internațional de Film de la San Sebastian. Filmul românesc este prezent an de an în Festival, în diferite secțiuni competitive și necompetitive, dar selectarea a

două lungmetraje românești în competiția oficială constituie o premieră. Cele două pelicule românești au avut premiera în 26 septembrie (*Pororoca*) și în 27 septembrie (*Soldații. Poveste din Ferentari*), iar participarea actorilor Iulia Lumânare, Bogdan Dumitrache, a regizoarei Ivana Mladenovic, a lui Adrian Șchiop, în tripla sa calitate de autor, co-scenarist și protagonist și a producătoarei Ada Solomon a beneficiat de sprijinul Institutului Cultural Român de la Madrid.

Institutul Cultural Român de la New York

-

Institutul Cultural Român de la Paris

14 septembrie / Spectacolul *EU nu contez!* de Florin Coman la Apollo Théâtre din Paris. Institutul Cultural Român de la Paris a devenit partener la organizarea și promovarea spectacolului. Rolul principal a fost interpretat de Marian Râlea, iar distribuția a fost completată de Anamaria Pîslaru, Sorin Dinculescu, Relu Poalelungi, Beatrice Rubică, Altan Safta Zecheria, Antonio Tadeusz Minca și Georgiana Vrațiu. Spectacolul a fost organizat de compania ARTfel, reprezentația de la Paris fiind o premieră în Franța.

22 septembrie – 7 octombrie / Ciclul de spectacole *Ogres (Căpcăuni)* de Yann Verburgh, în regia lui Eugen Jebeleanu și scenografia Velicăi Panduru. Institutul Cultural Român de la Paris a sprijinit Centrul Național de Dramaturgie Contemporane – Théâtre Ouvert din Paris pentru promovarea ciclului de spectacole *Ogres (Căpcăuni)*. Spectacolul tratează problema homofobiei printr-o radiografie a violențelor din 14 țări.

26 septembrie / Seara literară în cinstea scriitorului Norman Manea la Maison de l'Amérique Latine. Scriitorul Norman Manea a fost invitatul Casei Americii Latine de la Paris pentru un dialog cu jurnalistul și scriitorul Olivier Guez și directoarea Premiului FIL, Dulce Maria Zúñiga. Întâlnirea a fost organizată de Maison de l'Amérique Latine în cadrul activităților internaționale ale Premiului FIL 2016, în colaborare cu Cátedra Latinoamericană „Julio Cortázar“, Premiul FIL de Literatură în Limbi Romane și Institutul Cultural Român de la Paris.

28 septembrie / A patra întâlnire din cadrul seriei literar-muzicale „Platoul cu poezie – On vous sert un vers“, moderată de Cristina Hermeziu la Maison de la Poésie din Paris, avându-l ca invitat special pe Norman Manea. Norman Manea s-a aflat în dialog cu Cristina Hermeziu, în prima parte a seriei, iar apoi cu scriitorul francez Olivier Guez, care l-a provocat la rememorarea unor evenimente din trecutul său, printre care întâlnirea cu Emil Cioran, la Paris în 1990, ocazie cu care Norman Manea a mărturisit că a deschis și subiectul apartenenței lui Cioran la extrema dreaptă în tinerețea sa. Amit Weisberger la vioară și Mihai Trestian la țambal, au însoțit

confesiunile literare aducând pe scena pariziană ritmuri klezmer din Europa de Est, dar și doine din Bucovina natală a marelui scriitor, în timp ce actrița Mădălina Constantin a răsfoit pagini din cărțile sale traduse în franceză. Colaborarea cu Maison de la Poésie pentru organizarea serii a condus la o apropiere între această instituție și Institutul Cultural Român de la Paris, promițând posibile colaborări și pentru evenimente viitoare, datorate amplasamentului sălii și a dotărilor tehnice excelente.

Institutul Cultural Român de la Praga

28 septembrie – 13 octombrie / Deplasarea artistului Martin Vrba la București pentru proiectul East Art Mags. Institutul Cultural Român de la Praga a susținut prezența artistului ceh Martin Vrba în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Deplasarea lui Martin Vrba a fost o etapă a proiectului derulat de revista *Arta* împreună cu alte trei reviste online de artă contemporană din Europa de Est: *Artalk.cz* (Praga, Cehia), *artPortal.hu* (Budapesta, Ungaria) și *Szum* (Varșovia, Polonia). Scopul proiectului a fost crearea unei rețele de publicații de artă contemporană în Europa de Est, manifestată prin realizarea unei rezidențe de tineri critici de artă, colaboratori ai revistelor amintite, de-a lungul anului 2017.

29-30 septembrie / Participarea prof. Daniela Sitar-Tăut la Conferința Științifică Internațională „Zilele Studiilor Romanice” ediția a IV-a, la Bratislava, Slovacia. Institutul Cultural Român de la Praga a susținut participarea prof. Daniela Sitar-Tăut la Conferința Științifică Internațională „Zilele Studiilor Romanice” cu titlul *Dialogul lumilor române în contextul Europei Centrale și de Est*. Scopul conferinței a fost de a continua tradiția întâlnirilor reciproce dintre cercetătorii și doctoranzii romaniști în cea mai veche facultate de litere din Slovacia. Conferința s-a desfășurat pe cinci secțiuni, în funcție de limba comunicărilor (spaniolă, franceză, italiană, portugheză și română). În cadrul conferinței științifice prof. Sitar-Tăut a lansat, de asemenea, volumul *Receptarea culturii române în Slovacia după 1989*, care fructifică experiența domniei sale ca lector la Universitatea Comenius din Bratislava, Slovacia.

10 septembrie / Sărbătoarea Românilor din Republica Cehă, ediția a VIII-a. Institutul Cultural Român de la Praga a organizat Sărbătoarea Românilor din Republica Cehă, eveniment care a avut loc la Muzeul Etnografic – Musaion, din Parcul Kinsky, Praga. Aflată la a opta ediție, Sărbătoarea Românilor din Republica Cehă reprezintă un eveniment care se bucură deja de o audiență semnificativă în capitala Cehiei. Ediția de anul acesta a fost organizată de Asociația Românilor din Republica Cehă, Comunitatea Moldovenilor din Republica Cehă și Institutul Cultural Român de la Praga, cu sprijinul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni și al

Primăriei Praga 5, sub înaltul patronaj al E.S. Carmen Liliana Burlacu, Ambasadorul României în Republica Cehă și al E.S. Ștefan Gorda, Ambasadorul Republicii Moldova în Republica Cehă.

Accademia Di Romania din Roma

13-29 septembrie / Expoziția de pictură „Căderea“ de Nadia Ioan, în sala de expoziții a Accademia di Romania. Vernisajul expoziției a avut loc în data de 13 septembrie. Expoziția a reprezentat o reflecție asupra marilor probleme ale lumii contemporane: tendințele politice naționaliste, tensiunile sociale, migrația, problemele economice. Toate acestea au dus-o pe artistă cu gândul la perioada căderii imperiului Roman, prin urmare tablourile acesteia au creat o paralelă vizuală între căderea/ decăderea lumii contemporane (cel puțin la nivel perceptual). Căderea, pentru artistă, a implicat automat și decăderea, pentru că se raportează întotdeauna la spiritualitate. Pe durata expoziției, artista a efectuat tururi ghidate și a susținut prelegeri ad-hoc.

23 septembrie / Concertul dedicat Zilei Limbilor Europei cu titlul „Muzica și limbajele ei“/ „La musica e il suo linguaggio“, în colaborare cu „Asociația Culturală Musica e canto“ și Casa de Cultură a Sindicatelor din Oradea, în sala de concerte a Accademia di Romania. Manifestarea s-a bucurat de susținerea Institutului Cultural Român și al Ambasadei României în Republica Italiană. Piese muzicale alese au fost interpretate în mai multe limbi europene: italiană, română, engleză, franceză, germană. Artiști invitați au fost: poetul Toni Șuler – în calitate de prezentator/ recitator al evenimentului; violonistele Anna-Maria Hòka-Leonardi și Giulia Lagomarsini; violoncelista Daniela Marchetti; la chitară clasică – Agnese Bacchiani; la clarinet – Oriano Bimbi și Gabriele Petriccioli; saxofon, soprană și contralto – Michelle Giovanelli; la trompetă – Naoki Suzuki; la pian – Niccolo Petrocchi și Samuel Mucedola; soprană – Carmen Vasile; mezzosoprană – Yohanna Grace; bariton – Michelangelo Ferri. Evenimentul a fost deschis de prof. univ dr. Rudolf-Mihai Dinu, coordonatorul activităților Accademia di Romania și de Giuseppe Ferri, reprezentantul „Asociația Culturală Musica e canto“ din Carrara. La eveniment au fost prezenți și E.S. George Bologan, Ambasadorul României în Republica Italiană și Marius Crețu, reprezentantul Casei de Cultură a Sindicatelor din Oradea.

Institutul Cultural Român de la Stockholm

1-3 septembrie / Participarea regizorului Adrian Silișteanu la Festivalul Internațional de Film de la Odense. În perioada 28 august – 3 septembrie a avut loc cea de-a XLII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de La Odense, în Danemarca. Institutul Cultural Român din Stockholm, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Danemarcei, a sprijinit prezența regizorului român Adrian Silișteanu la Festival. Filmul regizat de acesta, *Scris/Nescris*, a fost ales dintr-o listă de 2 500 de scurtmetraje și, împreună cu alte 100 de filme, a concurat în competiția oficială pentru cel

mai bun scurtmetraj internațional. Regizorul român s-a aflat la Odense în perioada 31 august – 3 septembrie pentru a participa la sesiunea de întrebări și răspunsuri cu publicul, pentru a se întâlni și a discuta cu alți regizori participanți, organizatori și membri ai juriului și pentru a lua parte la festivitatea de premiere. Marele Premiu al Festivalului Internațional de Film de la Odense (Grand Prix – The HCA Award) a fost câștigat chiar de regizorul român Adrian Silișteanu. Prin câștigarea Marelui Premiu, filmul *Scris/Nescris* a fost automat înscris în selecția pentru Premiile Academiei Americane de Film.

4-15 septembrie / Expoziția Asociației Soleil de l’Est în Danemarca – „Incursiune în pictura contemporană românească“. Vernisajul expoziției a avut în data de 4 septembrie la sediul Primăriei din Aarhus. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Asociația culturală Soleil de l’Est, Ambasada României în Regatul Danemarcei și Primăria din Aarhus, oraș care deține titlul de Capitală Culturală Europeană în 2017. Expoziția cuprinde 50 de picturi realizate de zece dintre artiștii români colaboratori ai Asociației Soleil de l’Est: Cosmin Fruntes, Nicolae Iorga, Dorin Baba, Ion Atanasiu-Delamare, Corneliu Vasilescu, Mariana Cinteanu, Călin Beloescu, Nicolae Groza, Dan Hatmanu și Suzana Fântânariu. Expoziția a fost deschisă de ambasadorul României la Copenhaga, E.S. Alexandru Grădinar, care a susținut un discurs subliniind interesul promovării patrimoniului cultural românesc prin asigurarea unei prezențe artistice românești constante pe termen lung pentru publicul larg de pe întreg teritoriul danez și, în mod special, în acest an în Aarhus. Curatorul și președintele Asociației Soleil de l’Est, Michel Gavaza, a realizat o incursiune în arta românească contemporană, punctând tendințele care au definit evoluția mediului artistic românesc în sfera artelor plastice înainte și după căderea regimului comunist. Evenimentul s-a încheiat cu un *vin d’honneur* oferit de Ambasada României celor prezenți, în special reprezentanți ai mediului cultural. Sunt de reținut aprecierile lui Bent Sørensen, directorul pentru comunicare al consorțiului Aarhus 2017 și ale lui Kirsten Kyø, directorarea galeriei de artă Husets Galleri din Aalborg, pe marginea calității exponatelor și oportunității vernisării lor la Aarhus.

28 septembrie / Decernarea Premiului Marin Sorescu 2017. Institutul Cultural Român de la Stockholm a decernat Premiul Marin Sorescu pentru anul 2017, ceremonia de decernare desfășurându-se la Târgul de Carte Bok & Bibliotek de la Göteborg. Laureatul din 2017 a fost scriitoarea, criticul de literatură, poeta, eseista și traducătoarea suedeză Madeleine Gustafsson. Ceremonia de decernare a fost deschisă de către Dan Shafran, director adjunct al Institutului Cultural Român de la Stockholm, care a prezentat publicului însemnătatea Premiului Marin Sorescu, acordat anual unui scriitor suedez care desființează granițe și creează locuri de întâlnire, prin opera lor făcând posibilă comunicarea între diferite forme de expresie culturală, cu scopul precis de a construi un pod între cele două țări. Apoi, Dan Shafran a făcut public numele laureatului din acest an, respectiv Madeleine Gustafsson, precum și motivația juriului, format în

acest an din Jonas Ellerström, editor și traducător, Anna Hallberg, scriitor, traducător și critic literar, Annina Rabe, critic literar, Elise Karlsson, scriitoare și critic literar, și Dan Shafran. Discursul introductiv a fost urmat de un *peroratio* susținut de către Anna Hallberg, în care aceasta a prezentat activitatea literară și critică a scriitoarei Madeleine Gustafsson, precum și impactul avut de aceasta pe scena literară din Suedia. Laureata a avut apoi o scurtă cuvântare, în care și-a exprimat bucuria și mulțumirea pentru primirea Premiului Marin Sorescu.

Institutul Cultural Român de la Tel Aviv

12-14 septembrie / Prezentarea volumelor *Degete mici*, *Zilele regelui* și *Toate bufnițele* de Filip Florian cu ocazia celebrării Zilei Limbii Române. În data de 12 septembrie, a avut loc prezentarea volumelor la Galeria de Artă de la Turnul de apă din Nahariya, unde au susținut comunicări: Filip Florian – autor, dr. Paul Farkas – traducător, Mirela Mandel-Abramovici; Zina Lazarovici. Seria de evenimente s-a încheiat în data de 14 septembrie la sediul Institutului Cultural Român de la Tel Aviv, la prezentarea volumelor participând: Filip Florian – autor și Costel Safirman – cineast. Evenimentele s-au desfășurat sub egida Zilei Limbii Române și au fost organizate în colaborare cu Universitatea „Ben Gurion“ din Beer Sheva, Cercul Literar „Mihail Sebastian“ din Nahariya, Cercul Cultural din Haifa și din Ierusalim.

14-16 septembrie / Participarea pianistului român de jazz Florin Răducanu la Festivalul Internațional Jaffa Jazz, Centrul Cultural Mandel. Florin Răducanu a fost muzicianul principal și a compus aranjamentele pentru concertul „My Favorite Things, Tribute to John Coltrane“. De asemenea, a participat la alte trei concerte principale din program, precum și la *jam sessions*. Alături de Florin Răducanu, au participat artista Dalila Cernătescu, peste treizeci de muzicieni de jazz din Israel și treisprezece din străinătate, precum: Billy Cobham – tobe (Panama - Elveția); Mike del Ferro – pian (Olanda); Paulo Morello – chitară (Germania); Anders Bergcrantz – trompetă (Suedia); Marjorie Martinez – voce (Franța); Herwig Gradischnig – saxofon (Austria); Jean-Loup Longnon – trompetă (Franța); Jari Perkiomaki – saxofon (Finlanda); Ruben De Maesschalk – bas (Belgia); Lennert Baerts – saxofon (Belgia); Toomas Keski-Säntti – pian (Finlanda); Nikolaus Holler – saxofon (Austria). Programul Festivalului a fost dedicat unor personalități ale jazz-ului internațional și a cuprins piese muzicale create și consacrate de acești importanți artiști. Partenerii evenimentului au fost Ministerul Israelian de Externe și Festivalul Internațional Jaffa Jazz.

18 septembrie – 13 octombrie / Comemorarea Zilei Naționale a Holocaustului prin intermediul expoziției „Artă, educație, memorie“. Lucrările incluse în expoziție au fost realizate în Tabăra de pictură de la Dorohoi, în perioada 21-26 noiembrie 2016, de 32 de elevi ai liceelor de artă din Bacău (Colegiul Național de Artă „George Apostu“), Buzău (Liceul de Arte „Margareta

Sterian“), Dorohoi (Liceul „Regina Maria“ și Colegiul Național „Grigore Ghica“), sub îndrumarea a șase cadre didactice, profesori de arte plastice. Lucrările tinerilor artiști, elevi în clasele a XI-a și a XII-a, au reflectat onorarea memoriei Holocaustului, responsabilitatea tinerilor pentru promovarea adevărului istoric, precum și combaterea oricărei forme de discriminare a semenilor, pe criterii religioase, politice, de rasă sau de gen. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Guvernul României – Departamentul pentru Relații Interetnice, Federația Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, Fundația Filderman și Compania Tarom.

Institutul Cultural Român de la Varșovia

11 septembrie – 15 noiembrie / Participarea criticului Igor Mocanu în proiectul internațional „Recuperarea Avangardei“. O primă etapă a proiectului, realizat în cooperare de țările Europei Est-Centrale, s-a derulat la Varșovia, în toamna acestui an, sub coordonarea Institutului de Teatru din capitala poloneză. Igor Mocanu a reprezentat România în cadrul proiectului internațional, participând în acest an la două evenimente: la întâlnirea grupului de experți, în perioada 11-14 septembrie, precum și la conferința internațională, prevăzută pentru perioada 12-15 noiembrie. În cadrul evenimentelor, Igor Mocanu a susținut prezentări și prelegeri, a pregătit textele reprezentative pentru România, a participat la mese rotunde și dezbateri, alături de experții teatrali, invitați din unsprezece țări europene.

15 septembrie – 15 decembrie / „Introducere în cultura, istoria și limba română“ – curs săptămânal în liceele poloneze (anul școlar 2017/2018). Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat pentru anul școlar 2017/2018 un nou curs de cultură, istorie și limbă română destinat elevilor din liceele poloneze. În anul 2017, unitatea de învățământ care a introdus în programul său cursul românesc a fost Liceul Teoretic nr. XLI „Joachim Lelewel“, iar atelierelor au prezentat imaginea României contemporane, istoria României, cultura română, limba și literatura română. Atelierelor de 45 de minute au avut loc săptămânal și au fost coordonate de Agnieszka Majewska.

21-24 septembrie / Galeria Suprainfinit și Apparatus 22 la Târgul de Artă NOT FAIR de la Varșovia. Galeria Suprainfinit a prezentat la NOT FAIR o serie de lucrări ale Apparatus 22 despre SUPRAINFINIT, un nou univers imaginat de colectivul de artiști ca un container utopic pentru gânduri *empowering* despre identitate, economie, politică, spiritualitate și ca o încercare de a naviga în mod critic și cu speranță prezentul și viitorul în contextul capitalismului feroce.

23-24 septembrie / *Cartea șoaptelor* de Varujan Vosganian la Festivalul de Literatură „Zygmunt Haupt“. Institutul Cultural Român de la Varșovia, împreună cu editura Książkowe Klimaty, a sprijinit prezența lui Varujan Vosganian la Festivalul de Literatură „Zygmunt Haupt“ din Polonia, unde și-a prezentat volumul *Cartea șoaptelor* și a discutat cu publicul polonez.

26 septembrie / Ansamblul Hyperion în concert la Varșovia. Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat, la Studioul „Agnieszka Osiecka“ al Radioului Polonez, un concert al Ansamblului Hyperion. Ansamblul a avut următoarea componență: Iancu Dumitrescu–dirijor și compozitor; Tim Hodgkinson – clarinet bas; Yoni Silver – clarinet bas; Tijana Stankovic – vioară; Diana Miron – vioară; Andrei Kivu – violoncel, Zach Rowden – contrabas; Adam Scheflan – contrabas; Shmil Frankel – contrabas; Laurențiu Coțac – contrabas și percuție; Alex Jonovic – percuție. Programul concertului a cuprins lucrări semnate de Iancu Dumitrescu și Ana-Maria Avram, prezentate în premieră absolută.

26 septembrie – 1 octombrie / Festivalul „Sacrum Profanum“ de la Cracovia – ediție dedicată României. Institutul Cultural Român de la Varșovia a susținut componența românească a ediției din acest an a Festivalului „Sacrum Profanum“ de la Cracovia. La această ediție a fost invitat ansamblul Hyperion, condus de compozitorul român Iancu Dumitrescu, care a interpretat, în premieră mondială, compoziții semnate de el și de Ana-Maria Avram, reunite într-un program intitulat „Spectralismul românesc“. Concertul a avut loc la Teatrul Łaznia Nowa din Cracovia.

Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția

1-8 septembrie / Participarea Anei Blandiana la Festivalul internațional „Unora le place poezia“ de la Montereale Valcellina. În data de 7 septembrie poeta a ținut, alături de profesorul Dan-Octavian Cepraga, o conferință despre dificultățile întâmpinate în timpul regimului dictatorial comunist în România, iar în data de 8 septembrie a participat la o lectură din poeziile sale, alături de alți poeți italieni și englezi. A fost prima colaborare a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția cu Festivalul internațional „Unora le place poezia“, aflat la cea de a doua ediție. Festivalul a fost organizat de Direcția pentru cultură, educație și urbanism a Primăriei din Montereale Valcellina, cu patronajul Bibliotecii orașenești din Montereale Valcellina, al Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, al Asociației Culturale „Progetto Pellegrin“ din San Leonardo Valcellina și al Cercului cultural Menocchio din Montereale Valcellina.

13-19 septembrie / Turneul de promovare a scriitorului Norman Manea în Italia. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a susținut participarea scriitorului Norman Manea la un turneu de promovare în Italia, cu ocazia publicării noii traduceri: *Il Corriere dell'Est. Dialogo con Edward Kanterian*, traducere de Anita Bernacchia, la editura milaneză Il Saggiatore. La cele cinci evenimente din cadrul turneului, Norman Manea a susținut prelegeri alături de personalități de seamă ale lumii literare și academice italiene, astfel: în data de 12 septembrie a avut loc, la propunerea Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică

de la Veneția, o întâlnire între scriitorul Norman Manea și prorectorul Universității Ca'Foscari din Veneția, Flavio Gregori; în data de 13 septembrie, la Auditorium Santa Margherita din Veneția, sub titlul „Writers in conversation“ Norman Manea s-a întâlnit cu scriitorul Claudio Magris și cu criticul literar Carmen Mușat, discuțiile fiind traduse de Anita Bernacchia; în data de 14 septembrie a avut loc mini-colocviul „Studii *in honorem* Norman Manea“ la Università degli Studi di Padova; la Torino, la Il Circolo dei lettori, în data de 16 septembrie, scriitorul Andrea Bajani a dialogat cu Norman Manea și Edward Kanterian; în data de 17 septembrie, la Fundația Feltrinelli din Milano a avut loc un eveniment în amintirea scriitorului Antonio Tabucchi; în data de 19 septembrie, la Libreria Feltrinelli Duomoa din Milano, a fost prezentat volumul *Corriere dell'Est. Dialoghi con Edward Kanterian*. În toate etapele turneului scriitorul a acordat interviuri mai multor publicații italiene și românești din Italia.

18 septembrie – 11 octombrie / Expoziția de sculptură „Materii fluide“ de Nikolaus Otto–Krch în Mica Galerie a Institutului. Expoziția a prezentat aproximativ douăzeci de lucrări realizate de sculptorul Nikolaus–Otto Kruch. Cu ocazia vernisajului expoziției a fost instalată (în spațiul de protocol de la etajul întâi al Institutului) și prezentată publicului efigia din bronz dedicată fondatorului Casei Române de la Veneția, Nicolae Iorga, realizată de Otto–Krch. Evenimentul a fost dedicat celei de-a 25-a aniversări de la redeschiderea Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția.

21 septembrie / Conferințele susținute de Ruxandra Cesereanu și Domițian Cesereanu. Conferințele despre preotul greco-catolic Vasile Cesereanu, urmărit de Securitate, au avut loc în sala „Marian Papahagi“ a Institutului. Evenimentul s-a desfășurat cu ocazia publicării noului volum: *Persecuție și rezistență. Vasile Cesereanu un preot greco-catolic în Dosarele de urmărire de către Securitate* (Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016). Intervenția prof. Ruxandra Cesereanu s-a intitulat „Memoriile de protest ale preotului greco-catolic Vasile Cesereanu în perioada comunistă“, iar cea a preotului Domițian Cesereanu: „Persecuție și rezistență“.

29 septembrie – 13 octombrie / Expoziția „Blitz veneziano“ a artistului Florian Doru Crihană, la „Serra dei Giardini“ din Giardini Napoleonici di Venezia. Expoziția pictorului și graficianului Florian Doru Crihană a cuprins 35 de desene în acuarelă și picturi realizate în ulei pe carton. Lucrările au fost realizate în perioada 2015–2017. Partenerul evenimentului a fost Serviciul Activități Instituționale al Primăriei Veneția (Italia).

Institutul Cultural Român de la Viena

1 septembrie / Recitalul susținut de Liliana Iacobescu (pian) și Alina Nauncef (vioară) la sediul Institutului. Repertoriul a cuprins lucrări ale unor compozitori din România și Ungaria: George Enescu – *Sonata* nr. 3 în caracter popular românesc, Paul Constantinescu – *Sonatina pentru vioară și pian* și Béla Bartók – *Șase dansuri românești pentru vioară și pian*.

1-3 septembrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film Cinema City de la Novi Sad (Serbia). Filmul *Două lozuri* (r.: Paul Negoescu) a fost difuzat în data de 2 septembrie în cadrul secțiunii Fresh Danube Films, secțiune dedicată promovării cinematografului din regiunea dunăreană. Regizorul Paul Negoescu a participat la Festival cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Viena. În data de 3 septembrie, în secțiunea Up to 10.000 Bucks, a fost difuzat scurtmetrajul *Farul* (r.: Ionuț Gaga și Bogdan Ilieșiu).

5-22 septembrie / Expoziția „Orașe în dialog: București-Viena” la Galeria ICR Viena. Proiectul expozițional a propus un tandem artistic româno-austriac între artistele vizuale Mara Trifu și Judith Saupper. Expoziția a reunit lucrări care prezintă capitala României din perspectiva artistei austriece Judith Saupper și capitala Austriei din perspectiva artistei române Mara Trifu. Instalația prezentată de Judith Saupper se intitulează „A fost odată ca niciodată”/ „Es war einmal, wie es niemals war” și a fost formată din 11 părți, care au ilustrat momente ale șederii sale în București, îmbinate cu amintiri din copilărie, legate de România, evenimente reale fiind amestecate cu impresiile inițiale despre România, trezite de reportaje televizate sau de alte mijloace mass-media. Mara Trifu a prezentat instalația video „The Healing Heart”, care conține fragmente redade „în buclă”, dintr-o conversație cu Isaac, un emigrant nigerian care trăiește la Viena. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Forumul Cultural Austriac de la București și creat – Centrul de Creație, Artă și Tradiție al Primăriei Municipiului București. Expoziția de la Viena a marcat Ziua Bucureștiului, anul acesta împlinindu-se 558 de ani de la prima atestare documentară.

7-11 septembrie / *Senzoriul hibrid*, instalație interactivă la Ars Electronica 2017. Instalația *Hybrid Sensorium* (*Senzoriul hibrid*) a artistei Saint Machine (aka. Marilena Oprescu Singer) explorează percepția corpului uman în spațiul fizic imediat și deformările senzoriale cauzate de medierea acestei percepții de către tehnologie. Artista folosește suprapunerea spațiilor real-virtual, interior-exterior, fizic-imaginar, natural-artificial, pentru a aduce în discuție *status-quo*-ul experimentării lucrării de artă. *Hybrid Sensorium* oferă o experiență imersivă pe mai multe niveluri: vizual, auditiv, tactil. Proiectul de artă multimedia *Hybrid Sensorium* a fost singurul proiect din România selectat pentru a fi prezentat în cadrul ediției 2017 a Festivalului Ars Electronica, cu tema „Inteligența Artificială – Celălalt Eu”. Programul festivalului a cuprins

expoziții, conferințe, spectacole, concerte, ateliere și prezentări care au avut loc pe parcusul a cinci zile în Ars Electronica Centre, Centrul de Artă Contemporană OK, Universitatea de Artă Linz, Muzeul de Artă Lentos, Brucknerhaus, cinematograful Central și spațiul alternativ Postcity (vechea poștă din Linz).

9-17 septembrie / Simpozionul internațional de artă Featuring Kaisersteinbruch #2: Forme ale realității, ediția a II-a. La proiectul organizat de Museums – und Kulturverein Kaisersteinbruch (MuK) / Muzeul și Asociația Culturală Kaisersteinbruch au fost invitați artiștii Dacian Andoni (coordonator, România), Gabriela Culic (România), Dimitri Sibaev (Republica Moldova), Gabor Szüks (Slovacia), Doris Dittrich și Vera Brandner (Austria). Programul simpozionului a cuprins următoarele evenimente: în data de 9 septembrie a avut loc o primă întâlnire informală a publicului cu artiștii participanți la simpozion și o incursiune în istoria locală a zonei Kaisersteinbruch – o călătorie la monumentele din localitate și din împrejurimi; în data de 10 septembrie a fost organizată o masă rotundă interdisciplinară pe tema reprezentării spațiului în artă (moderator: Laura-Maria Altmann); în data de 11 septembrie a fost organizată o seară culinară românească; în data de 14 septembrie a avut loc un atelier de creație deschis, care a prilejuit dialogul între public și artiștii participanți la simpozion; în data de 16 septembrie a fost organizată o excursie la Muzeul de artă contemporană Danubiana Meulensteen Art Museum, de lângă Bratislava; în data de 17 septembrie a avut loc vernisajul expoziției cu lucrările realizate pe parcursul simpozionului, curatori fiind Ana-Maria Altmann și Fabio Gianesi.

20 septembrie / Concertul ZMEI3 la clubul Porgy&Bess din Viena. Grupul, alcătuit din Paula Țurcaș (voce), Mihai Victor Iliescu (chitară, voce), Oli Bott (vibrafon) și Arnulf Ballhorn (bas), a prezentat albumul de debut intitulat Rough Romanian Soul. Albumul a fost înregistrat live într-un sat din Transilvania și lansat în aprilie 2016 de casa de discuri Six Degrees Records din San Francisco. ZMEI3 au reinventat muzica tradițională și au compus melodii noi în limba română. Deși trăiesc în afara României, muzica lor spune povești despre oamenii și locurile pe care artiștii le-au lăsat în urmă, dar pe care le poartă în suflet.

21-24 septembrie / Instalația interactivă *Fight with Mozart!* a artistului Mihai Zgondoiu la Târgul internațional de artă contemporană *viennacontemporary* (21-24 septembrie, Marx Halle din Viena). Instalația de la standul Institutului Cultural Român de la Viena a cuprins un sac de box tapițat într-o carpetă cu tema „Răpirea din Serai“, două perechi de mănuși de box și un sistem de sunet care a redat opera *Die Entführung aus dem Serail (Răpirea din Serai)* compusă de Wolfgang Amadeus Mozart. Vizitatorii standului românesc au putut să boxeze live pe opera lui Mozart. De asemenea, cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin Direcția Relații Internaționale, România a fost reprezentată în cadrul celei de-a treia ediții a *viennacontemporary* de următoarele cinci galerii, reunite în Secțiunea Reflections: 418 Contemporary Art Gallery,

București – a prezentat lucrări semnate de artiștii Vincențiu Grigorescu, Ștefan Radu Crețu și Edo Murtic; Anca Poterașu Gallery, București – a prezentat lucrări ale artiștilor Matei Bejenaru, Róbert Köteles și Zoltán Béla; EASTWARDS PROSPECTUS, București – a prezentat lucrări ale artistului Pavel Brăila; Ivan Gallery, București – a prezentat lucrări semnate de artiste Simona Runcan, Mădălina Zaharia și Iulia Toma; JECZA Gallery, Timișoara – a prezentat lucrări semnate de artiștii Alina Birkner, Constantin Flondor, Irina Ojovan și Genti Korini. Totodată, Ami Barak – curatorul Bienalei Art Encounters – a participat alături de Ovidiu Șandor (fondatorul și președintele Fundației Art Encounters din Timișoara) și de Nicolaus Schafhausen (directorul Kunsthalle Wien), în data de 21 septembrie, la dezbateră intitulată „Art Encounters 2017, Timișoara & Arad“. În data de 23 septembrie, Livia Pancu și Raluca Voinea (tranzit.ro) au participat alături de Judit Angel (tranzit.sk), Vit Havranek (tranzit.cz), Dóra Hegyi (tranzit.hu) și Georg Schöllhammer (tranzit.at) la dezbateră „Tranzit: Multi-speed Europe. The Future of Art and its Institutions Across Five Countries from the Austrian East Coast“.

25 septembrie / Gheorghe Zamfir în concert la Zagreb. Evenimentul organizat de Ambasada României în Republica Croația și Institutul Cultural Român de la Viena a marcat aniversarea a 10 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană și a 25 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Republica Croația. Manifestarea a avut loc în Sala de Concerte „Vatroslav Lisinski“, cu participarea președintelui Republicii Croația, Kolinda Grabar-Kitarović. Gheorghe Zamfir și tariful „Frații Cazanoi“ (Cezar Cazanoi – flaut, Anatol Cazanoi – țambal, Iulian Cazanoi – vioară, Adrian Sîrbu – vioară și Oleg Lașcu – contrabas) au prezentat publicului un program alcătuit din lucrări din folclorul românesc precum și din repertoriul internațional.